

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 16 травня 2024 р.

Львів

№ 63/54 - рп/к

Про відмову у розгляді справи

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області від 10.05.2024 № 63-03/96п та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

Відділом досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення), здійснено розгляд заяви фізичної особи-підприємця Янів Галини Михайлівни від 25.01.2024 б/н (вх. № 63-01/4-АМ від 31.01.2024) (далі – Заява), щодо правомірності дій комунального підприємства «Калуська енергетична Компанія» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) при встановленні вузла комерційного обліку питної води, у зв'язку з необхідністю приєднання до нового (реконструйованого) магістрального водопроводу, та встановлено наступне.

1. СТОРОНИ

- (1) Фізична особа-підприємець Янів Галина Михайлівна (*інформація з обмеженим доступом*); ідентифікаційний номер (*інформація з обмеженим доступом*); далі – ФОП Янів Г.М., Заявник). Заявник є споживачем послуг централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, які надаються комунальним підприємством «Калуська енергетична Компанія».
- (2) Комунальне підприємство «Калуська енергетична Компанія» (місцезнаходження юридичної особи: (*інформація з обмеженим доступом*); ідентифікаційний код (*інформація з обмеженим доступом*); далі – КП «Калуська енергетична компанія», КП «КЕК», Підприємство), утворене Калуською міською радою, основний вид економічної діяльності - (*інформація з обмеженим доступом*).
- (3) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є суб'єктом господарювання.

2. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (4) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за №317/6605 (далі - Методика) встановлено такі обставини щодо становища КП «КЕК» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

2.1 Об'єкти аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (5) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (6) Об'єктом аналізу є КП «Калуська енергетична Компанія» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг централізованого водопостачання.

2.2 Визначення переліку товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

- (7) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (8) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (9) Товаром, щодо якого визначається становище КП «Калуська енергетична Компанія», є послуги з централізованого водопостачання.

2.2.1 Споживчі характеристики

- (10) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги - це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (11) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання віднесені до комунальних послуг.
- (12) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення») *централізоване питне водопостачання* - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

- (13) Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

2.2.2 Умови споживання

- (14) Послуги централізованого водопостачання у відповідності до норм діючого законодавства України надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуг відповідно до статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (15) Таким чином, головною умовою споживання послуг з централізованого водопостачання є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуг.

2.2.3 Умови реалізації

- (16) Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню.
- (17) КП «Калуська енергетична компанія» діє на підставі ліцензії на централізоване водопостачання, виданої (*інформація з обмеженим доступом*), та забезпечує надання цих послуг в межах водопровідних систем, що використовуються (експлуатуються) Підприємством на праві господарського відання, згідно з рішенням Калуської міської ради від 29.07.2021 № 653 «Про передачу майна комунальному підприємству «Калуська енергетична компанія» Калуської міської ради».
- (18) Рішенням Калуської міської ради від 13.09.2021 № 801 «Про визначення виконавця, виробника та надавача комунальних послуг «КП «Калуська енергетична компанія»» Підприємство визначено виконавцем, виробником та надавачем послуг централізованого водопостачання з початком опалювального сезону 2021-2022 років, який згідно з розпорядженням міського голови від 01.11.2021 № 344, розпочато 01.11.2021.
- (19) Послуги централізованого водопостачання надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.
- (20) Отже, Підприємство є суб'єктом природної монополії та відповідно віднесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://www.amcu.gov.ua> (зокрема станом на 19.03.2024).
- (21) Відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).

2.2.4 Ціна

- (22) Відповідно до частини першої статті 191 Господарського кодексу України державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади,

державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.

- (23) Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (24) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (25) Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на централізоване водопостачання.
- (26) Згідно з інформацією, яка міститься на офіційному сайті Калуської міської ради, тарифи на послуги з централізованого водопостачання для КП «Калуська енергетична компанія» встановлені:
- рішенням виконавчого комітету Калуської міської ради Івано-Франківської області від 26.10.2021 № 293 у розмірі 13,30 грн. з ПДВ за 1 куб. м., введені в дію з 01.11.2021 року і були діючими у 2022 році;
  - рішенням виконавчого комітету Калуської міської ради Івано-Франківської області від 20.12.2022 № 305 у розмірі 18,96 грн. з ПДВ за 1 куб. м., введені в дію з 01.01.2023 року і були діючими в 2023 році;
  - рішенням виконавчого комітету Калуської міської ради Івано-Франківської області від 24.11.2023 № 308, у розмірі 23,98 грн. з ПДВ за 1 куб.м. та введені в дію з 01.01.2024 року (рішення є діючим).
- (27) Послуги з централізованого водопостачання надаються Підприємством на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Калуська енергетична компанія».

2.3 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (28) Виробником (виконавцем) послуг з централізованого водопостачання є КП «Калуська енергетична компанія».
- (29) Споживачами послуг централізованого водопостачання є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від Підприємства послуги з централізованого водопостачання.

2.4 Визначення товарних меж ринку

- (30) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (31) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(32) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(33) За визначенням термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»:

- житлово-комунальні послуги - результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;
- індивідуальний споживач - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
- кількісний показник комунальних послуг - кількість одиниць виміру обсягу отриманої споживачем комунальної послуги, визначена відповідно до показань вузла обліку та/або вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством.

(34) Споживач може отримати послуги централізованого водопостачання лише у суб'єкта господарювання, в межах мереж водопостачання, які перебувають у його користуванні (експлуатації).

(35) Абзацом дванадцятим частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» встановлено, що послуги централізованого водопостачання належать до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.

(36) Ураховуючи, що ринок послуг з централізованого водопостачання знаходиться в стані природної монополії, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з постачання централізованого водопостачання, що не мають товарів – замінників такі послуги не мають аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.

(37) За таких обставин товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання.

2.5 *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (38) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (39) Відповідно до пункту 1.3 Методики, територіальними межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (40) Відповідно до пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 р. №307 (далі – Ліцензійні умови):
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам.
- (41) Характерною особливістю послуг централізованого водопостачання є неможливість переміщення попиту географічно.
- (42) Отримання цих послуг можливе безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить ліцензійну діяльність з централізованого водопостачання на певній території за місцем знаходження діючих водопровідних мереж.
- (43) Згідно з інформацією КП «КЕК», наданою листом від 23.02.2024 № 294 (вх. № 63-01/554 від 04.03.2024), Підприємство надає послуги централізованого водопостачання на території міста Калуш та сіл Боднарів, Пійло та Вістова Калуського району Івано-Франківської області, в межах водопровідних мереж, які передані від КП «Водотеплосервіс» до КП «КЕК» на підставі рішення Калуської міської ради від 29.07.2021 № 653 КП «КЕК» і використовуються ним на праві господарського відання.
- (44) Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання є територія міста Калуш та сіл Боднарів, Пійло, Вістова Калуського району Івано-Франківської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються КП «КЕК» на праві господарського відання.

2.6 Часові межі ринку

- (45) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (46) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (47) Підприємство є єдиним надавачем послуг централізованого водопостачання у територіальних (географічних) межах м. Калуша, сіл Боднарів, Пійло та Вістова Калуського району Івано-Франківської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються КП «КЕК».
- (48) Відповідно до умов договору від 01.11.2021 року № 1086 з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійним об'єктом нерухомого майна, укладеного між

Підприємством і Заявником, договір набирає чинності з моменту підписання і діє до 01.11.2022 року і вважається щорічно продовженим, якщо за місяць до закінчення терміну дії не буде заявлено березень 2024 року договір від 01.11.2021 року № 1086 є чинним.

- (49) Зазначене свідчить про те, що структура товарно-грошових відносин на ринку послуг з централізованого водопостачання була сталою протягом листопада-грудня 2021 року, 2022 - 2023 років та січня-квітня 2024 року календарного року.
- (50) Враховуючи зазначене, часовими межами ринку надання послуг централізованого водопостачання є період з листопада 2021 року по квітень 2024 року, протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуг централізованого водопостачання, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

2.7 *Визначення потенційних конкурентів*

- (51) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (52) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (53) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцями комунальних послуг, зокрема послуги з централізованого водопостачання, є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання.
- (54) Абзацом дванадцятим частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» встановлено, що послуги централізованого водопостачання належать до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.
- (55) Враховуючи те, що внаслідок технологічних особливостей, ринок послуг централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії, у Підприємства відсутні конкуренти на цьому ринку, в межах території міста Калущ та сіл Боднарів, Пійло, Вістова Калуського району Івано-Франківської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються КП «КЕК» на праві господарського відання.

2. 8. *Визначення бар'єрів вступу на ринок*

- (56) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців, адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(57) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок послуг з централізованого водопостачання є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання тощо.

2.9 Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

(58) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.

(59) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).

(60) Так, з урахуванням пункту 10.3 Методики, здатність КП «КЕК», як єдиний надавач послуг централізованого водопостачання на території міста Калуш та сіл Боднарів, Пійло, Вістова Калуського району Івано-Франківської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються КП «КЕК» на праві господарського відання, встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.

(61) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Калуська енергетична компанія» у часовий період з листопада 2021 року по квітень 2024 року є суб'єктом господарювання, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах міста Калуш та сіл Боднарів, Пійло, Вістова Калуського району Івано-Франківської області, де розташовані діючі водопровідні мережі, які використовуються ним на праві господарського відання, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

(62) Правовідносини у сфері централізованого водопостачання, зокрема, регулюються наступними нормативно-правовими актами:

- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»);
- Закон України від 22.06.2017 № 2119-VIII «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» (далі – Закон № 2119);
- Правила користування системами централізованого водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за №396/15627 в редакції від 26.11.2012 (далі – Правила 190);
- наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 206 від 09.08.2018 «Про затвердження Порядку оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем для забезпечення такого обліку» (далі – Порядок 206);
- постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та

централізованого водовідведення», зі змінами (далі – Постанова № 690, Правила надання послуг);

- ДСТУ 8994:2020 «Інженерне обладнання будинків та споруд. Вузли обліку холодної питної води. Технічні вимоги» (далі – ДСТУ 8994:2020) та іншими нормативно-правовими актами.

4. ОБСТАВИНИ РОЗГЛЯДУ ЗАЯВИ

- (63) Зі змісту Заяви встановлено, що між КП «КЕК» і Заявником укладено типовий договір від 01.11.2021 № 1086 про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна. Відповідно до додатку 1 договору, об'єкти Заявника «Автомийка» і «Кафе-колиба», які знаходяться за адресою: *(інформація з обмеженим доступом)*, були обладнані двома лічильниками холодної води, за якими здійснювався облік спожитих послуг.
- (64) Листом від 05.06.2023 № 394/1 КП «КЕК» повідомило Заявника про те, що в червні 2023 року будуть проводитись роботи з приєднання водопровідних ввідів існуючих споживачів до новозбудованого магістрального водопроводу, яке буде виконуватись за умови встановлення споживачем в місці приєднання водопровідного колодязя, запірної арматури та вузла комерційного обліку питної води.
- (65) У листі від 05.06.2023 № 394/1 КП «КЕК» посилається на визначення пункту 4 розділу І Правил 190, згідно з яким: водопровідний ввід - трубопровід від мережі виконавця комунальної послуги у місці приєднання, з колодязем, патрубком і запірною арматурою до зовнішньої стіни будинку або межі території об'єкта; межа майнової належності - лінія розподілу елементів систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення і споруд на них між виконавцем послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення та споживачем. А також вказує на норми Закону № 2119 та Порядку 206 щодо оснащення будівель та приміщень вузлами комерційного обліку.
- (66) Представниками Підприємства 21 липня 2023 року було розпломбовано лічильники обліку води Заявника та встановлено новий вузол комерційного обліку у водопровідному колодязі, розташованому на межі майнової належності у точці приєднання до зовнішніх інженерних мереж. КП «Калуська енергетична компанія» за виконання робіт із встановлення вузла комерційного обліку нарахувала Заявнику плату в розмірі 5473,97 гривень.
- (67) Заявник зазначає, що витрати на встановлення вузла комерційного обліку повинні покриватись за рахунок Підприємства, а також вказує на те, що прилад обліку неправомірно встановлено на значній відстані від об'єкта без погодження сторонами місця приєднання.
- (68) З метою з'ясування порушених у Заяві питань Відділення надіслало КП «Калуська енергетична компанія» вимоги про надання інформації від 09.02.2024 № 63-02/443 та від 04.04.2024 № 63-02/689е, відповіді на які отримано листами від 23.02.2024 № 294 (вх. № 63-01/554 від 04.03.2024), від 10.04.2024 №374 (вх. № 63-01/950 від 10.04.2024) та від 18.04.2024 № 383 (вх. № 63-01/1011 від 19.04.2024).
- (69) З аналізу отриманих від КП «КЕК» матеріалів та пояснень встановлено таке.
- (70) Об'єкт Заявника був приєднаний до мереж централізованого водопостачання відповідно до технічних умов від *(інформація з обмеженим доступом)*, виданих комунальним підприємством «Водотеплосервіс» (*(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*), котре з листопада 2021 року

припинило надавати послуги централізованого водопостачання споживачам м. Калуша у зв'язку із зміною виконавця послуг. КП «КЕК» не є правонаступником КП «Водотеплосервіс».

- (71) У 2023 році за кошти місцевого бюджету Калуської територіальної громади, із залученням державної субвенції, було завершено реконструкцію магістрального водопроводу на вул. Ринкова в місті Калуші Івано-Франківської області. Роботи включали прокладення нового водогону з труб більшого діаметру, визначення спеціальних місць для відгалуження від зовнішньої мережі із встановленням колодязів та засувок для забезпечення приєднання споживачів.
- (72) КП «КЕК» повідомило, що лічильники обліку холодної води, які знаходилися у приміщенні ФОП Янів Г.М., було розпломбовано та знято з абонентського обліку, згідно з її заявою від 21.07.2023 б/н та актом розпломбування/опломбування лічильників від 21.07.2023 б/н, підписаного КП «КЕК» і Заявником.
- (73) Сторонами підписано акт розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін. Таким чином, КП «КЕК» введено в експлуатацію новий вузол комерційного обліку BAYLAN та Модуль LORA B-1-L, який влаштований у водопровідному колодязі ВК-3, на межі майнової належності у місці приєднання до новозбудованого магістрального водопроводу.
- (74) КП «КЕК» виконало роботи із встановлення Заявнику вузла комерційного обліку (*інформація з обмеженим доступом*). В підтвердження чого Підприємство надало копії: договору б/д і б/н на виконання зазначених робіт, акту розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, акту приймання виконаних будівельних робіт за липень 2023 року, підписаних Заявником.
- (75) Отже, встановленню вузла комерційного обліку для приєднання споживача до реконструйованого водопроводу передувало погодження сторонами зазначених дій (заява ФОП Янів Г.М. та акт розпломбування/опломбування лічильників від 21.07.2023 б/н, акт розмежування майнової належності та експлуатаційної відповідальності сторін) та підписання Заявником договору та акту приймання виконаних робіт.
- (67) За інформацією Підприємства, прилади обліку води у ФОП Янів Г.М., встановлені відповідно до технічних умов від 15.04.2016 року № 43, були розташовані не на межі майнової належності в кожній точці приєднання до зовнішніх інженерних мереж. КП «КЕК» встановило Заявнику належний вузол комерційного обліку, керуючись такими положеннями нормативно-правових актів.
- (76) Відповідно до абзацу 3 частини першої статті 1 Закону № 2119, вузол комерційного обліку – вузол обліку, що забезпечує загальний облік споживання відповідної комунальної послуги в будівлі, її частині (під'їзді), обладнаній окремим інженерним вводом.
- (77) Оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Таке оснащення та відповідна проектна документація не потребують видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг (частина перша статті 3 Закону № 2119).

- (78) Згідно з частиною другою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», забороняється приєднання житлових і нежитлових будівель до зовнішніх інженерних мереж без оснащення таких будівель вузлами комерційного обліку відповідних комунальних послуг відповідно до вимог цього Закону. Такими вузлами обліку обладнуються усі вводи зовнішніх інженерних мереж у будівлі, крім випадків, передбачених цим Законом. Місце встановлення вузла комерційного обліку визначається відповідно до будівельних норм і правил.
- (79) Для споживача комунальних послуг, якому комунальна послуга постачається для групи нежитлових будівель та/або споруд, що є єдиним майновим комплексом, зовнішніми інженерними мережами, що належать споживачу, вузол комерційного обліку встановлюється на межі майнової належності в кожній точці приєднання до зовнішніх інженерних мереж.
- (80) КП «КЕК» зазначило, що відповідно до частини дев'ятої статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», у разі приєднання до зовнішніх інженерних мереж будівлі, яка не була під'єднана до таких мереж, або відновлення приєднання після відключення, оснащення будівлі вузлами комерційного обліку відповідних комунальних послуг здійснює власник будівлі за власний рахунок.
- (81) Відповідно до пункту 11 Порядку 206, оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проектної документації з дотриманням будівельних норм і правил та з урахуванням Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» і не потребує видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, а також погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.
- (82) Пунктом 13 Порядку № 206 передбачено, що вузлами комерційного обліку обладнуються усі вводи зовнішніх інженерних мереж у житлових та нежитлових будівлях. Вузол комерційного обліку встановлюється на стороні споживача на межі майнової належності у точці приєднання (вводу) до зовнішніх інженерних мереж відповідних внутрішньобудинкових інженерних систем будівлі, а в разі неможливості встановлення - в іншому місці якомога ближче до точки приєднання.
- (83) Згідно з пунктом 7.5 ДСТУ 8994:2020, у випадку розташування межі балансової належності на значній відстані від будинку (будівлі, споруди), вузол обліку холодної питної води (ХПВ) дозволено встановлювати в спеціально обладнаній камері або колодязі, що влаштована в місці під'єднання до систем централізованого водопостачання. Ця камера (колодязь) повинна мати розмір, що безперешкодно і зручно дозволяє проводити роботи з обслуговування вузла комерційного обліку, мати захист від ґрунтових, талих і дощових вод, замерзання у зимовий період, інших шкідливих впливів та враховувати Правила № 190.
- (84) На питання Відділення, чи була технічна можливість розташувати вузол комерційного обліку якнайближче до межі балансової належності на вводах в будинок (будівлю, споруду) Заявника, відповідно до пункту 7.4 ДСТУ 8994:2020, Підприємство зазначило, що відповідно до пункту 4.14 Правил № 190, межа майнової належності – лінія розподілу елементів систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення і споруд на них між виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення та споживачем. В свою чергу, місце приєднання – це запроєктована або існуюча межа майнової належності між зовнішніми і внутрішніми інженерними мережами.

- (85) З урахуванням зазначеного, маючи технічну можливість, КП «КЕК» розташувало вузол комерційного обліку безпосередньо у місцях приєднання до зовнішніх мереж.
- (86) Відділенням встановлено, що чинними нормативними актами у сфері централізованого водопостачання не передбачено як регулюються взаємовідносини між виконавцем послуг централізованого водопостачання та споживачем, в частині перепідєднання споживача до магістрального водопроводу після проведення його реконструкції та встановлення вузла комерційного обліку.
- (87) Разом з тим, з метою повного та об'єктивного розгляду Заяви, за зверненням Антимонопольного комітету України (лист від 05.04.2024 № 128-29.1/07-3462е), Відділення отримало від Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України роз'яснення щодо положень нормативно-правових актів, які регулюють питання встановлення комерційних приладів обліку (лист від 19.04.2024 № 7235/25/10-24, вх. Відділення № 63-01/353К від 29.04.2024), в яких вказало зокрема, про наступне.
- (88) Вимоги щодо оснащення вузлами обліку будівель і приміщень передбачено розділом II Закону № 2119.
- (89) Відповідно до частини третьої статті 3 розділу II Закону № 2119, оператор зовнішніх інженерних мереж не менш як за два місяці до встановлення вузлів комерційного обліку повідомляє власників (співвласників) будівлі про намір встановити такий вузол та вартість такого встановлення. Порядок такого інформування визначається Кабінетом Міністрів України.
- (90) Власник (співвласники) будівлі протягом двох місяців з дня отримання такого повідомлення має право повідомити оператору зовнішніх інженерних мереж (за своїм вибором) про: згоду на встановлення вузла комерційного обліку на запропонованих оператором зовнішніх інженерних мереж умовах; намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку.
- (91) У разі якщо протягом двох місяців з дати отримання повідомлення власник (співвласники) не надав згоду на встановлення вузла комерційного обліку на запропонованих оператором зовнішніх інженерних мереж умовах або не повідомив оператора зовнішніх інженерних мереж про намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку, а також у разі якщо власник (співвласники) повідомив про намір самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку у встановленому законодавством порядку, але не зробив цього протягом чотирьох місяців з дати повідомлення оператором про намір встановити вузли комерційного обліку, оснащення будівлі вузлами комерційного обліку здійснює оператор зовнішніх інженерних мереж.
- (92) У разі якщо власник (співвласники) будівлі не дає згоди або створює перешкоди для встановлення вузла комерційного обліку в місцях вводу зовнішніх інженерних мереж у будівлю, оператор зовнішніх інженерних мереж, до яких приєднана (приєднується) будівля, може вимагати встановлення судом сервітуту щодо частини будівлі, в/на якій обладнується вузол комерційного обліку, для встановлення та обслуговування такого вузла обліку. У такому разі порядок відшкодування витрат на оснащення будівлі вузлами комерційного обліку, встановлений цією статтею, не змінюється.
- (93) Частиною четвертою статті 3 Закону № 2119 передбачено, що вузли комерційного обліку, встановлені за рахунок власника (співвласників) будівлі, належать на праві власності власнику будівлі або є спільною сумісною власністю співвласників багатоквартирного будинку.

- (94) Вузли комерційного обліку приймаються виконавцем відповідної комунальної послуги та оператором зовнішніх інженерних мереж на абонентський облік протягом 14 календарних днів з дня встановлення або дня отримання виконавцем та оператором звернення власника (співвласників).
- (95) У разі порушення виконавцем відповідної комунальної послуги або оператором зовнішніх інженерних мереж строків прийняття на абонентський облік вузла комерційного обліку споживачі мають право вимагати, а виконавці і оператори на таку вимогу зобов'язані визначати обсяг спожитої комунальної послуги на основі показань вузла комерційного обліку з дати фактичного встановлення такого вузла, яка підтверджується відповідним актом, складеним між замовником і виконавцем робіт із встановлення (монтажу) вузла комерційного обліку.
- (68) Як встановлено Відділенням, крім ФОП Янів Г.М., КП «КЕК» 05.06.2023 надіслало повідомлення щодо проведення робіт з приєднання водопровідних введів існуючих споживачів до новозбудованого магістрального водопроводу та встановлення в місці приєднання водопровідного колодезя, запірної арматури та вузла комерційного обліку питної води ще для семи споживачів по вул. Ринковій у м. Калуші.
- (69) В подальшому Підприємство, за кошти цих споживачів, виконало роботи із облаштування вузлів комерційного обліку та приєднання до нових водопровідних мереж по вул. Ринкова у м. Калуш.
- (70) КП «КЕК» повідомляло Заявника та інших споживачів про те, що відповідно до п.12 Порядку 206 для оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнання інженерних систем оператор зовнішніх інженерних мереж надає за зверненням власника (співвласників) безкоштовно таку інформацію, зокрема для встановлення вузла обліку питної води: тиск в мережі водопостачання, місце розташування та діаметр вводу мережі, місце розташування вузла комерційного обліку.
- (71) Однак, за інформацією Підприємства, Заявник та інші споживачі не зверталися до КП «КЕК» з приводу надання інформації про місце розташування вузла комерційного обліку. Відповідно, умови оснащення вузлом комерційного обліку із споживачами не погоджувались. Скарги з приводу встановлення вузла комерційного обліку та вартості виконаних робіт від інших споживачів не надходили.
- (72) Враховуючи зазначене, за результатами розгляду Заяви у діях КП «Калуська енергетична компанія» не виявлено ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (73) Відповідно до абзацу першого пункту 6 Розділу VI Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ), у разі невиявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції державний уповноважений, голова територіального відділення вмотивовано відмовляють у розгляді справи, про що орган Комітету видає відповідне вмотивоване розпорядження, яке протягом трьох робочих днів із дня його прийняття надсилається заявнику засобами поштового зв'язку або в електронній формі засобами інформаційно-комунікаційних систем.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 6 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Відмовити фізичній особі підприємцю Янів Галині Михайлівні (ідентифікаційний номер *(інформація з обмеженим доступом)*) у розгляді справи за заявою від 25.01.2024 б/н (вх. № 63-01/4-АМ від 31.01.2024), у зв'язку з невиявленням у діях комунального підприємства «Калуська енергетична Компанія» (ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ